

Advies nr 15/2011 van 6 juli 2011

Betreft: adviesaanvraag betreffende een model van voorontwerp van Koninklijk Besluit *waarbij machtiging wordt verleend aan de verantwoordelijke voor de verwerking van de onderneming [...] om grensoverschrijdende doorgiften te verrichten overeenkomstig haar bindende ondernemingsregels* (CO-A-2011-014)

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

Gelet op de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna WVP), inzonderheid artikel 29;

Gelet op het verzoek om advies van de heer Stefaan DE CLERCK, Minister van Justitie, ontvangen op 19/05/2011;

Gelet op het verslag van de heer Willem Debeuckelaere, Voorzitter;

Brengt op 6 juli 2011 het volgend advies uit:

I. VOORWERP EN CONTEXT VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De heer Stefaan de Clerck, Minister van Justitie, verzoekt om het advies van de Commissie aangaande een model van voorontwerp van Koninklijk Besluit *waarbij machtiging wordt verleend aan de verantwoordelijke voor de verwerking van de onderneming [...] om grensoverschrijdende doorgiften te verrichten overeenkomstig haar bindende ondernemingsregels* (hierna model K.B.) evenals het bijhorend model van verslag aan de Koning.
2. Het model K.B. dient om uitvoering te geven aan artikel 22, §1, tweede lid, van de WVP dat luidt als volgt: *"Onverminderd het bepaalde in het vorige lid kan de Koning, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, machtiging verlenen voor een doorgifte of een categorie doorgiften van persoonsgegevens naar een land buiten de Europese Gemeenschap dat geen waarborgen voor een passend beschermingsniveau biedt, indien de verantwoordelijke voor de verwerking voldoende waarborgen biedt ten aanzien van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de fundamentele rechten en vrijheden van personen, alsmede ten aanzien van de uitoefening van de daaraan verbonden rechten; deze waarborgen kunnen met name voortvloeien uit passende contractuele bepalingen."*

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

3. Artikel 22, §1, tweede lid, van de WVP verbindt de machtigingsbevoegdheid van de Koning aan een aantal voorwaarden. Het model van K.B. wordt achtereenvolgens aan deze voorwaarden getoetst.

Na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer

4. Het model K.B. verwijst in de overwegingen expliciet naar een voorafgaand advies van de Commissie, deze voorwaarde is bijgevolg vervuld.
5. Belangrijke kanttekening is dat het advies van de Commissie noodzakelijkerwijs slechts een momentopname betreft. Waarborgen die vandaag voldoende zijn, kunnen na verloop van tijd niet langer volstaan. Zowel ontwikkelingen op technisch vlak als wijzigingen in de regelgeving of praktijken van derde landen kunnen hiervan de oorzaak zijn. Indien de onderneming in kwestie hierop niet passend reageert, moet het machtigingsbesluit desgevallend ingetrokken worden. De Commissie beveelt aan om minstens in het model verslag aan de Koning te wijzen op de eventuele intrekking van de machtiging wanneer de voorwaarden bepaald door de WVP niet langer vervuld zijn.

De verantwoordelijke voor de verwerking biedt voldoende waarborgen

6. Het model K.B. zal, aldus de overwegingen, enkel toepassing vinden na een positief advies van de Commissie aangaande de waarborgen geboden ten aanzien van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de fundamentele rechten en vrijheden van personen, alsmede ten aanzien van de uitoefening van de daaraan verbonden rechten.
7. De bindende ondernemingsregels worden in bijlage gevoegd aan het model van K.B. (cf. art. 2), maar de publicatie in het Belgisch Staatsblad kan beperkt worden tot een uittreksel. In de praktijk zal het vaak gaan om de weglating van de bijlage met de bindende ondernemingsregels.
8. De integrale publicatie van de waarborgen geboden door de verantwoordelijke voor de verwerking is geen vereiste die de WVP stelt aan de machtiging door de Koning (art. 22, § 1, tweede lid WVP). Evenmin is de publicatie van de bindende ondernemingsregels in het Staatsblad per definitie noodzakelijk om de betrokkenen toe te laten hun rechten uit te oefenen.
9. De verantwoordelijke voor de verwerking verbindt zich er in de bindende ondernemingsregels toe om betrokkenen een gemakkelijke toegang hiertoe te verzekeren. In het bijzonder moet elke betrokkene gemakkelijk toegang krijgen tot die clausules die hem rechten verlenen. De wijze waarop de onderneming deze transparantie verzekert, zal in elk individueel geval door de Commissie beoordeeld worden.
10. Systematische publicatie van de bindende ondernemingsregels stuit ook op pragmatische bezwaren. Bindende ondernemingsregels bestaan meestal uit verschillende documenten die samen een omvangrijk geheel vormen. De vorm is niet aangepast aan deze die gebruikelijk is voor Koninklijke Besluiten. Bovendien gaat het noodzakelijkerwijs om evolutieve documenten, bijvoorbeeld wat betreft wijzigingen in de lijst met verbonden ondernemingen, de praktische modaliteiten van de interne klachtenprocedure of aanpassing van het opleidingsprogramma voor werknemers.
11. De Commissie acht het model K.B. in overeenstemming met de WVP op dit punt. Indien in individuele gevallen een al dan niet gedeeltelijke publicatie van de bindende ondernemingsregels in het Belgisch Staatsblad toch aangewezen zou zijn, zal de Commissie dit in haar advies vermelden.

Voor een doorgifte of een categorie doorgiften van persoonsgegevens

12. Het model van verslag aan de Koning licht bij artikel 2 toe dat de machtiging verleend wordt voor het verrichten van grensoverschrijdende doorgiften die worden geregeld door de bindende ondernemingsregels waaraan zij zijn onderworpen.
13. De Commissie acht het zinvol om in het machtigingsbesluit de categorie van betroffen doorgiften op deze manier te omschrijven. De wettelijke vereiste om een machtiging bij K.B. te verkrijgen voor doorgiften naar derde landen is voor Belgische entiteiten een erg zware administratieve last. Het model K.B. streeft er dan ook terecht naar duurzaamheid door niet in detail te treden.
14. Overigens worden de betrokkenen langs andere kanalen geïnformeerd over welke gegevens over hen verwerkt worden, voor welke doeleinden en de gevallen waarin er sprake is van een doorgifte aan derde landen. Overeenkomstig artikel 9 WVP is de verantwoordelijke voor de verwerking ertoe gehouden de betrokkenen te informeren.
Daarnaast moet de verantwoordelijke voor de verwerking een aangifte doen van de verwerkingen die hij voornemt op grond van art. 17 WVP. Wanneer de verwerkte gegevens bestemd zijn om naar het buitenland te worden doorgezonden, moet in de aangifte worden vermeld welke categorieën van gegevens worden doorgezonden en het land van bestemming (art. 17, § 6 WVP). De verantwoordelijke voor de verwerking is ertoe gehouden de aangifte tijdig te actualiseren (art. 17, § 7 WVP).
Deze informatiekanalen zijn flexibel en gemakkelijk actueel te houden door de verantwoordelijke voor de verwerking, wat niet het geval is voor een machtigingsbesluit.
15. De Commissie acht het model K.B. in overeenstemming met de WVP op dit punt.

Naar een land buiten de Europese Gemeenschap dat geen waarborgen voor een passend beschermingsniveau biedt

16. Het model van verslag aan de Koning verduidelijkt dat het gaat om elk land buiten de Europese Gemeenschap waarvan de Europese Commissie niet expliciet heeft vastgesteld dat het land als zodanig een passend beschermingsniveau biedt voor persoonsgegevens. Dit strookt met de geldende praktijk in de Europese Unie die vereist dat doorgiften in dit geval gedekt moeten zijn door één van de afwijkingen vermeld in art. 26 van Richtlijn 46/95.

OM DEZE REDENEN

17. Brengt de Commissie een gunstig advies uit over het model van voorontwerp van Koninklijk Besluit *waarbij machtiging wordt verleend aan de verantwoordelijke voor de verwerking van de onderneming [...] om grensoverschrijdende doorgiften te verrichten overeenkomstig haar bindende ondernemingsregels.*

Voor de Administrateur m.v.,

De Voorzitter,

(get.) Patrick Van Wouwe

(get.) Willem Debeuckelaere